

MÎNA SCRITOARE A IRINEI MAVRODIN

Cassian Maria Spiridon

Puțini sănt scriitorii din literatura română mai profund atașați de scriitură, de poetica și poietica acesteia, ca poeta, traducătoarea și eseista Irina Mavrodin.

Mîna și limba sănt legate. Prin limbă se intrupă Cuvîntul, cel de la Domnul, mîna transformă în faptă, materializează Cuvîntul, îl trece pe hîrtie. «Puterea limbii, ne spune autoarea *Punerii în abis*, este nelimitată întru cunoaștere și creație; cea a mîinii, legată de scriere, de scriitură, o secondează, fiind un reflex al ei».

Scrierea, la vechii egipteni de origine sacră, este forma în care gîndul se intrupă, se aşază într-o ordine cerută de rațiune, pentru a se transmite, pentru continuă permanentizare. Mîna e prelungirea verbului prin semnele grafice ce se aştern pe suportul real sau virtual, ocoală de hîrtie sau un ecran de calculator – prin ea pleacă, de la ea vine gîndul viu către celălalt, de acum sau din viitorime.

Două sănt mîinile, cu atît a crezut de cuviință Domnul a ne învrednici. O mînă dreaptă și o mînă stîngă – dreapta a *acțiunii* (a scriitului), stînga a *non-acțiunii* (a înfrîñării scrierii). Mîinii stîngi Irina Mavrodin îi închină un minunat imn, fără a lăsa în părăsire pe cea dreaptă, prima este «cea a non-acțiunii și a întelepciunii, cea care smulge pana din mîna dreaptă, silind-o să se opreasca din scris, joacă un rol la fel de important, ca și mîna dreaptă, dacă nu chiar mai important, căci și să te oprești la timp din facerea

operei este adeseori mai greu decât a acționa întru acea facere și cel puțin la fel de greu ca a intra în acea facere, a o începe». Prin ea se manifestă liberul arbitru, ea ne spune cînd punem finîș la opera edificată de mîna dreaptă harnica, inițiatoarea, inventiva, mereu iscoditoarea.

În mîna stîngă stă cu precădere conștiința artistică globală; ca atare, dacă există un har, dacă există o «inspirație», pentru poeta Irina Mavrodiin, ele vin tot prin mîna stîngă.

Mîna scriitoare a Irinei Mavrodiin a știut totdeauna a da ascultare mîinii înțelepte, din dreptul inimii, de unde pleacă poemul: «Eu mă las/ în voia ta/ stăpîne/ în mîna cea bună/ în mîna cea rea/ în locuri bîntuite/ de strigoi și zîne/ fericește-mă iubite/ cu fapte nesăbuite/ să ne înjugăm la un plug/ ca un fulg/ și să arâm norii» (*Plugul*).

Mîna cea bună și mîna cea rea edifică opera. Mîna scriitoare a Irinei Mavrodiin este parte benefică și necesară, prin lucrarea ei, la continua înălțare a edificiului culturii naționale.